30.11.2023

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

E 49/2023 vp - Suomen ennakkovaikuttamislinjaukset EU:n 2040-ilmastotavoitteisiin

Pyydettynä lausuntona Suomen ennakkovaikuttamislinjauksista Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- On erinomaista, että Suomi painottaa fossiilisten päästöjen vähentämistä ja haluaa torjua hiilivuotoa
- On Suomen edun mukaista, että Suomi pitää esillä biotalouden ilmastoetuja ja haluaa turvata teollisuuden puunsaannin
- Suomen on tarkennettava kantaansa siten, että teknologista hiilidioksidin talteen ottoa edistetään kannustimin eikä velvoittein, koska asiaan liittyy lukuisia epävarmuuksia (mm. teknologian toimivuus ja taloudellinen kannattavuus)
- On hyvä, että Suomi painottaa vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden valjastamista jäsenmaiden EU-velvoitteiden saavuttamiseen

Metsäteollisuus pitää Suomen ennakkovaikuttamislinjauksia pääosin erittäin kannatettavina.

On erinomaista, että Suomi painottaa fossiilisten päästöjen vähentämistä sekä pitää esillä biotalouden suomia mahdollisuuksia. Myös hiilivuotoriskin huomiointi ja hallinta sekä esimerkiksi nykyisen taakanjakovelvoitteen asettamismetodin muuttaminen ovat keskeisiä ja perusteltuja tavoitteita.

Metsäteollisuus ry näkee kannatettavana kirjauksen vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden kehittämisestä, jonka mukaan vapaaehtoisten toimien ja niiden laskentatapojen tulisi tukea jäsenmaiden EU-velvoitteiden täyttämistä.

Metsiin kohdistuvan hiilensidonnan tulisi kannustaa puuston kasvua lisäävään toimintaan, kuten lannoittamiseen ja metsittämiseen. Metsien paremman kasvukyvyn edistäminen ja puun lisääntyvä hyödyntäminen ovat edellytyksiä myös tuotteista saataville ilmastohyödyille.

Metsäteollisuus ry näkee tärkeäksi, että Suomi pitää esillä teknisten nielujen edistämistä. Metsäteollisuuden mielestä edistämistä ei kuitenkaan pidä tehdä velvoittein vaan kannustimin.

Teknisiin nieluihin liittyy suuria epävarmuuksia ja taloudellisia riskejä, koska teknologia on vielä varhaisessa kehitysvaiheessa. Riittävästä ja kustannustehokkaasta sähkön- ja vedyn saatavuudesta ei ole takeita eikä talteen otetusta hiilidioksidista valmistetuille tuotteille ole vielä merkittäviä markkinoita. Tämän takia esitämme seuraavaa muutosta tekstiin:

”*Suomi katsoo, että 2040 säädöskehikossa pääpainon tulee pysyä päästövähennyksissä. Samalla tulee kuitenkin myös luoda riittäviä EU-tason* ***velvoitteita*** ~~*ja*~~ *kannustimia hiilinielujen aikaansaamien poistumien kasvattamiseksi sekä teknisten nielujen käyttöönotolle mahdollistamaan EU-tason ilmastoneutraaliuden saavuttamisen vuoteen 2050 mennessä.*”

Päästökaupan osalta Suomen linjaukset ovat hyviä ja kannatettavia. Muutoin Suomen linjauksissa painotettava teknologianeutraalius ja tarve hiilivuotosuojille olisivat kuitenkin tärkeitä teemoja nostettavaksi esille myös päästökaupan yhteydessä. Metsäteollisuus ry esittää seuraavaa lisäystä tekstiin:

”Suomi katsoo, että päästökaupan tulee pysyä EU:n ilmastopolitiikan keskiössä myös jatkossa, sillä päästökauppa mahdollistaa päästöjen vähentämisen mahdollisimman kustannustehokkaasti ja ennakoitavasti koko EU:n alueella. Päästökauppa mahdollistaa EU:n laajuisen, toimivaan markkinaan perustuvan päästöjen hinnoittelun. Siten Suomi suhtautuu avoimesti EU:n päästökaupan vahvistamiseen ja edelleen kehittämiseen ***painottaen hiilivuotosuojaa ja teknologianeutraalisuutta (ml. biomassa ja sen nollapäästöisyys).*** *”*

Maankäyttösektoria koskien metsäteollisuus näkee tärkeäksi aktiivisen metsätalouden ja metsien sopeutumisen korostamista. Tulevaisuuden metsätuhoriskit ja sitä kautta hiilinielujen väheneminen vaikeuttavat jäsenmaiden tavoitteisiin pääsemistä. Metsäteollisuus ry esittää seuraavaa lisäystä tekstiin:

”Maankäyttösektorin nielujen vahvistaminen tukee osaltaan ilmastonmuutoksen hillintää. Oikein toteutettuna kasvava ja kestävämmäksi muuttuva biotalous tukee EU:n ilmastoneutraaliuden saavuttamista. Vuoden 2030 jälkeisen ilmastopolitiikan tulee huomioida kestävä uusiutuvien luonnonvarojen käyttö ja teollisuuden puun saatavuus. ***Aktiivisella ja oikea-aikaisella metsänhoidolla edistetään metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä vähennetään nieluja heikentäviä metsätuhoriskejä.*** *Suomi pitää myös tärkeänä tarkastella kannusteita ja laskentasääntöjä, joilla voidaan edistää erityisesti bioperäisen hiilidioksidin talteenottoa, hyödyntämistä ja varastointia. Sääntöjen tulee kannustaa kestävään biotalouteen ja uusiin ratkaisuihin, joissa biogeenistä hiiltä voidaan varastoida pysyvämmin esimerkiksi pitkäikäisiin tuotteisiin.”*

Meriliikennettä koskeva kansainvälisten toimien ensisijaisuus on kantana hyvä ja perusteltu. Meriliikennettä käsiteltäessä olisi kuitenkin tärkeää tuoda esille talvimerenkulkuun liittyvät erityiskysymykset, etenkin päästökauppaan liittyen. Esitämme seuraavaa lisäystä Suomen ennakkovaikuttamislinjauksiin:

30.11.2023

”Meri- ja lentoliikenteen päästövähennyksiä tulisi edistää ensisijaisesti riittävän määrätietoisin kansainvälisin toimin. Jos määrätietoisia kansainvälisiä toimia saadaan aikaiseksi, tulee merkittävää kaksinkertaista taakkaa EU:n toimissa välttää ja tarvittaessa purkaa. ***Talviolosuhteiden huomioinen tulisi saattaa pysyväksi osaksi merenkulun EU-sääntelyä.****”*

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja